

Правилник за планови и програми

Работилница за зајакнување на капацитетите
во законската регулатива и прелиминарна проценка
на квалитетот на воздухот во

Република Македонија

Lorenz Moosmann

Twinning project - Air Quality Improvement

An EU-funded project managed by the European Agency for Reconstruction

Содржина на презентацијата

- Вовед
- Национални планови
- Програми
- Акциони планови

Вовед

- **Националниот план** содржи мерки за заштита на квалитетот на амбиентниот воздух на национално ниво.
- **Програми** се воспоставуваат кога гранични вредности (плус маргина на толеранција) се надминати.
- **Акциони планови** се воспоставуваат кога постои ризик од надминување на граничните вредности или праговите за алармирање.

Закон - Правилник - Упатство

Закон за квалитет на амбиентен воздух

Член 25:
Национален план

Член 26
Програми

Член 27:
Содржина на програмата

Член 27
Акционен план за
Заштита на
амбиентен воздух

Член 30:
Акционен план за
алармантни ситуации

Правилник

Членови 2 до 9
Национален план

Членови 10 до 17
Програми

Членови 18 до 24
Акциони планови

Упатство

Поглавје 2: Програми

2.1 Вовед

2.2 Природа на загадувањето

2.3 Потекло на загадувањето

2.4 Предвидување на загадувањето

2.5 Мерки

2.6 Референци

2.7 Вкупна табела

Поглавје 3: Акциони планови

3.1 Вовед

3.2 Природа на загадувањето

3.3 Потекло на загадувањето

3.4 Предвидување на загадувањето

3.5 Мерки

3.6 Референци

3.7 Вкупна табела

Правилник

Член 1

Овој правилник ја уредува деталната содржина и начинот на подготовка на

- Националниот план
- Програмите и
- Акционите планови.

Национален план (Членови 2 – 9)

Член 2

- Цел: Постигнување на подобар квалитет на амбиентниот воздух и во Република Македонија и негова заштита
- Националниот план ги одредува долгорочните планирани мерки за заштита на квалитетот на амбиентниот воздух во Република Македонија

Национален план

Член 3 – Содржина (избор)

- (3) Оценка на квалитетот на амбиентниот воздух.
- (4) Анализа на влијанието на различните извори на загадување , емисии во воздухот на загадувачките супстанции врз квалитетот на амбиентниот воздух
- (5) Сценарија, предвидувања и симулација за очекуваните концентрации, вклучувајќи го и влијанието на позадинските концентрации на загадувачките супстанции, и сценарија за идните емисии од овие извори

Национален план

Член 3 – Содржина (избор)

- (6) Национален инвентар на емисии со цел да се идентификуваат изворите на загадување и нивните емисии.
- (7) Приказ на историските и моменталните метеоролошки услови и географските фактори кои имаат влијание врз квалитетот на амбиентниот воздух, во кратки и долги временски епизоди.
- (11) Мерки предвидени за заштита, намалување и неутрализирање на сите значајни негативни влијанија од имплементацијата на планираниот документ врз квалитетот на амбиентниот воздух и животната средина.

Национален план

Член 4 – Начин на подготовка

– Националниот план го подготвува МЖСПП.

Член 5 – Интегрирање на план во другите документи

Национален план

Член 6 – мерки на заштита на квалитетот на амбиентниот воздух

- (1) Со планот се дефинира листа на мерки за заштита на квалитетот на амбиентниот воздух што треба да се спроведат на национално ниво.
- (4) Имплементација на мерките треба да се дефинираат така што ќе ги претставуваат индикаторите за мониторинг на прогресот, како и временските табели и финансиските средства за покривање на вкупните трошоци

Национален план

Член 7 – Видови мерки

- Намалување на емисии во воздух
 - Обновлива енергија
 - Енергетска ефикасност
 - Индустија
 - Горива
 - Управување со отпад
 - Контролирано согорување на отпад
- Континуиран мониторинг
- Управување со податоци

Национален план

Член 8 – Усвојување и известување на планот

- Го усвојува Владата на Република Македонија на предлог на министерот на МЖСПП
- Се подготвува во текот на 2 години
- Се обновува на секои 5 години
- Извештај за имплементацијата на Планот на секои 2 години

Програми (Членови 10 – 17)

Член 10

За реализирање на поставените цели за квалитет на амбиентниот воздух, согласно Законот за квалитет на амбиентниот воздух, Општините подготвуваат програми за намалување на загадувањето и подобрување на квалитетот на амбиентниот воздух

Програми

Член 11 – Услови за подготовка на програмата

- (1) Во согласност со Националниот План; во зоните и агломерациите
- (2) Програмите се воспоставуваат во единиците на локална самоуправа каде:
 - Се надминати граничната вредност или целната вредност плус маргината на толеранција;
 - Надмината е граничната или целната вредност;
 - Надминувањето е меѓу граничните вредности за квалитет и граничните и целните вредности плус маргината на толеранција;
 - Одржувањето на нивото на една или повеќе загадувачки супстанции е пониско од граничните и целни вредности за квалитет.
- (3) Во случај повеќе од една загадувачка супстанција да предизвика надминување на граничните вредности, програмата ќе ги покрие сите загадувачки супстанции.

Програми

Член 12 – Содржина

(1) Листа на мерки

- Сообраќај
- Стационарни извори
- Горива
- Извори на дифузни емисии
- Други мерки

(2) Дополнително, Програмата ја вклучува и информацијата дадена во Прилог бр. 1

Програми

Член 13 – Имплементација на програмата

- 1) Подготовка на инвентар на емисии, со цел да се идентификува изворот на загадување и неговите емисии, вклучувајќи и сценарија за идни емисии од овие извори,
- 2) Проценка на квалитетот на воздухот, со цел да се анализира влијанието на различните извори врз квалитетот на воздухот и сценаријата за очекуваните концентрации, вклучувајќи го и влијанието на позадинските концентрации на загадувачките супстанции,
- 3) Проценка на метеоролошките услови и географските фактори кои што можат да имаат влијание врз квалитетот на воздухот, генерално и во кратки временски епизоди.

Програми

Член 14 – Временска табела и известување

- (1) Првите Програми мора да бидат подготвени, усвоени и доставени до МЖСПП една година по усвојување на Националниот план.
- (2) Програмата ќе се воведе во временски период од (18) месеци, откако МЖСПП ќе ги определи Општините, согласно со Член 2. Секои три години МЖСПП мора да добива информации за Програмата
- (3) Согласно со оценката на квалитетот на амбиентниот воздух за претходната година, Програмата ќе се усвои и ќе се достави до МЖСПП во период од (18) месеци.
- (4) Општината и Градот Скопје треба да ја испратат програма до МЖСПП. Дополнително Општината и Градот Скопје треба да достават извештај за информациите дадени во Прилог бр. 1
- (5) Доколку има големи промени во активностите, Општините ги ажурираат Програмите на годишно ниво.
- (6) МЖСПП треба да биде информирано за прогресот на Програмата на секои три години

Програми

Член 15 – Компетентни тела

- Градоначалникот на Општината / Градоначалникот на Град Скопје

Член 16 – Учество на јавноста

- (1) Предлогот за Програмата се објавува на интернет и треба да биде достапен за јавноста во канцеларијата на Општината и канцеларијата на Град Скопје барем еден месец. Јавноста, како и соодветните организации како што се организации за животна средина, организации на корисници и организации кои го презентираат интересот на осетливите популации и други релевантни здравствени тела имаат право да дадат мислење за предлогот на Програмата во периодот кога Програмата е достапна за јавноста.

Член 17 – Информирање

Акциони планови (Членови 18 – 24)

Член 18 – Цел

(1) Целта на Акционен план за заштита на амбиентниот воздух е да се намали времетраењето на изложеноста на луѓето и животната средина, а со тоа и ризикот по здравјето на луѓето и деградацијата на животната средина од надминувањата кога постои реален ризик за појава на концентрации над граничните и целните вредности и праговите на алармирање.

Акциони планови

Член 19 – Обврска за воспоставување на акциони планови

(1) Кога МЖСПП проценува дека има ризик за надминување на граничните вредности или праговите на алармирање за загадувачките супстанции во воздух, МЖСПП ќе ги информира таквите Општини и ќе бара од нив да направат нацрт Акциони планови.

Член 20 – Компетентни тела

– Градоначалникот на Општината / Градоначалникот на Град Скопје

Акциони планови

Член 21 – Содржина

- (1) Одговорности
- (2) Проценка на краткорочните епизоди
- (4) Мерки и активни фази

Член 22 – Процедура

- Види процедура за Програми

Член 23 – Информирање на компетентните тела и јавноста

- (1) Градоначалникот на општината или на градот Скопје ги информира компетентни тела за контакт/координација наведени во Акциониот план кога квалитетот на воздухот се очекува да ги надмине праговите на Акциониот план.

Прилог – Содржина на Програмата

Листа од информации потребни за комплетна Програма

(од Рамковната Директива за квалитет на воздух на Европската Унија)